

15.9.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö
Inari Otonkoski

Viite: HE-luonnos 7.9.2021 koskien EU:n digitaalisen koronatodistuksen kansallista käyttöä

DVV:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n digitaalisen koronatodistuksen kansallisesta käytöstä

Digi- ja väestötietovirasto kiittää sosiaali- ja terveysministeriötä mahdollisuudesta kommentoida hallituksen esityksen luonnosta ja toteaa seuraavan.

Pääasia

EU:n digitaalisen koronatodistuksen kansallista käyttöä tarkoittavassa ehdotuksessa laiksi tartuntatautilain väliaikaiseksi muuttamiseksi on ilmeinen virhe 58 j §:n 1 momentissa:

(...) Todistuksen tarkastaminen tulee toteuttaa siten, että toiminnanharjoittaja käyttää Digi- ja väestötietoviraston hyväksymää lukijaohjelmaa, joka näyttää toiminnanharjoittajan edustajalle vain tiedon todistuksen voimassaolosta.

Digi- ja väestötietovirasto toteaa, että sen tehtävänä ei ole, eikä sillä ole tarvittavaa osaamista sovellusten tai muiden digipalvelujen tarkastamiseen, arviointiin tai auditointiin eikä hyväksymiseen. Mikäli lukijaohjelmiston katsotaan edellyttävän viranomaisen toimesta tehtävää tarkastamista ja hyväksyntää, tulisi tehtävä säätää esim. Traficomın Kyberturvallisuuskeskuksen tai Valviran tehtäväksi, joilla kummallakin on tämän kaltaisia lakisäätteisiä tehtäviä sekä niiden hoitamiseen tarvittava osaaminen.

Yksityiskohtaiset huomiot hallituksen esityksen perusteluihin

1. Vaikutukset julkiseen talouteen, sivu 11:

DVV tuottaa koronatodistuksen edellyttämää varmennepalvelua KELA:n ja THL:n käyttöön ja laskuttaa tähän liittyvät kustannukset THL:n ja DVV:n välisen sopimuksen nojalla. Olisi tämän vuoksi hyvä viitata tässä kohdassa myös Digi- ja väestötietovirastoon:

”...THL:n omaan määrittelytyöhön ja Digi- ja väestötietovirastolle EU:n koronatodistukseen liittyvien varmentamisen tehtävien hoitamiseen.”

15.9.2021

2. Teknisen toteutuksen vaihtoehdot, sivu 19:

”EU-todistusta voitaisi käyttää myös muuhun kuin matkustuskäyttöön. Tässä vaihtoehdossa todistus itsessään säilyy samana ja samoin taustalla oleva varmennejärjestelmä. Koska tämä todistus sisältää myös terveystietoja, tehdään lukusovelluksesta julkiseen käyttöön tarkoitettu versio, joka ei näytä todistuksessa olevia terveystietoja vaan ainoastaan vihreän tai punaisen liikennevalon.”

Esitetään tätä kohtaa täydennettäväksi:

”... punaisen liikennevalon ja henkilön tunnistamisen kannalta välttämättömät nimen sekä syntymäajan.”

Mikäli nimeä ja syntymäaikaa ei voida lukea todistuksen QR-koodista, ei todistusta voida linkittää henkilön esittämään henkilöllisyystodistukseen, jos nämä tarkistetaan yhdessä. Jos taas henkilön nimi ja syntymäaika luettaisiin esimerkiksi suoraan paperiselta todistukselta tai käyttäjän puhelimen näytöltä, olisi todistuksen väärentäminen verraten helppoa, sillä todistuksen QR-koodilla olevat tiedot voisivat olla muut kuin paperilla selkokielisenä olevat.

3. Säännöskohtaiset perustelut, pykälä 58 j, sivu 25:

”Lisäksi henkilötietojen käsittely tulisi teknisesti toteuttaa siten, että hyväksymisen edellytyksenä käytettävällä Digi- ja väestötietoviraston hyväksymällä lukijaohjelmalla näkee vain tiedon todistuksen voimassaolosta.”

Tähän tulisi muuttaa Digi- ja väestötietoviraston tilalle [muu viranomaisen; ks.ed.], sillä DVV:n tehtäviin ei kuulu sovellusten vaatimustenmukaisuuden tarkastaminen ja hyväksyntä. Lisäksi olisi tarpeen täsmentää, että lukijaohjelmalla tulee nähdä ”tiedon todistuksen voimassaolosta ja henkilön tunnistamisen kannalta välttämättömät tiedot, nimen ja syntymäajan.” Nimen ja syntymäajan lukeminen vain todistuksen pinnasta QR-koodin sijaan altistaa todistuksen helpolle väärentämiselle, siksi nämä tiedot tulisi pystyä lukemaan suoraan QR-koodista, jossa ne on suojattu muuttamiselta digitaalisella leimalla/allekirjoituksella.

4. Henkilötietojen suoja, sivu 38:

”Lisäksi suoja- ja henkilötietojen minimointiperiaatteen mukaisesti henkilötietojen käsittely tulisi teknisesti toteuttaa siten, että hyväksymisen edellytyksenä käytetään Digi- ja väestötietoviraston hyväksymää lukijaohjelmaa, jolla näkisi vain tiedon todistuksen voimassaolosta.”

Tämä tulisi muuttaa muotoon:

”Lisäksi suoja- ja henkilötietojen minimointiperiaatteen mukaisesti henkilötietojen käsittely tulisi teknisesti toteuttaa siten, että hyväksymisen edellytyksenä käytetään [muun viranomaisen] hyväksymää lukijaohjelmaa, jolla näkisi vain tiedon todistuksen voimassaolosta sekä nimen ja syntymäajan.”

5. Valvonta, pykälä 59, sivu 42:

15.9.2021

Esitämme harkittavaksi, että tulisiko pykälän 59 eri kohdissa esitettyjen valvontaa ja tiedonsaantia koskevien valtuuksien ulottua koskemaan soveltuvilta osin pykälää 59 j, kuten ne nyt koskevat pykälää 59 i.

Muut huomiot

Nykyisessä muodossaan esitys mahdollistaa vain THL:n kehittämän sovelluksen käyttämisen todistuksen tarkistamiseen. Monien käyttötapauksien kannalta voisi olla edullista sallia myös kolmansien osapuolien sovelluksien käyttäminen todistuksen tarkistamiseen, mikäli ne noudattavat tämän lain sovelluksille asettamia vaatimuksia. Mikäli tämä nähdään tavoiteltavaksi, voisi pykälän 58 j kirjoittaa esimerkiksi muotoon:

"Todistuksen tarkastaminen tulee toteuttaa siten, että toiminnanharjoittaman käyttämä lukijaohjelma tarkistaa todistuksen digitaalisen allekirjoituksen hyödyntäen Digi- ja väestötietoviraston tarjoaman kansallisen yhteyspisteen välittämiä allekirjoitusvarmenteita ja säännöstöjä. Todistuksen tarkastamiseen käytetty sovellus saa näyttää toiminnanharjoittajan edustajalle vain tiedon todistuksen voimassaolosta sekä todistuksen haltijan nimen ja syntymäajan."

DIGI- JA VÄESTÖTIETOVIRASTO

Ylijohtaja Timo Salovaara

Kehityspäällikkö Teemu Tukiainen